

Jij bent de weg en jij bent het doel

LEVEN OP DE GROTE WEG
IS GEMAKKELIJK NOCH MOEILIJK,
MAAR ZIJ MET BEPERKTE ZIENSWIJZEN
ZIJN ANGSTIG EN BESLUITELOOS:

HOE SNELLER ZE ZICH HAASTEN,
HOE LANGZAMER ZE GAAN,
EN VASTKLAMPEN KAN NIET BEPERKT WORDEN;
GEHECHT ZIJN AAN HET IDEE VAN VERLICHTING
IS ZELFS DWALEN.

LAAT DE DINGEN GEWOON HUN GANG GAAN
EN ER ZAL NOCH KOMEN NOCH GAAN ZIJN.

GEHOORZAAM DE AARD DER DINGEN (JE EIGEN AARD)
EN JE ZULT VRIJ EN ONGESTOORD WANDELEN.

WANNEER HET DENKEN IN SLAVERNIJ IS,
IS DE WAARHEID VERBORGEN,
WANT ALLES IS TROEBEL EN ONDUIDELIJK,
EN DE BELASTENDE PRAKTIJK VAN HET OORDELEN
BRENGT ERGERNIS EN VERMOEIDHEID MET ZICH MEE.

WELK VOORDEEL KUN JE HALEN
UIT ONDERSCHIEDEN EN AFSCHIEDEN?

ALS JE OP DE ENE WEG WILT GAAN,
HEB DAN ZELFS GEEN AFKEER
VAN DE WERELD VAN ZINTUIGEN EN IDEEËN.

STERKER NOG, ZE VOLLEDIG ACCEPTEREN
IS IDENTIEK AAN WARE VERLICHTING.
DE WIJZE MAN STREEFT GEEN DOELEN NA,
MAAR DE DWAZE MAN BINDT ZICHZELF VAST.

ER IS ÉÉN DHARMA, WAARHEID, WET, NIET VELE;
ONDERSCHIED KOMT VOORT UIT DE VASTKLAMPENDE BEHOEFTE
VAN DE ONWETENDEN.

MIND TE ZOEKEN MET DE DISCRIMINERENDE MIND
IS DE GROOTSTE VAN ALLE VERGISSINGEN.

Veel mooie dingen in deze sutra. En voor de zoeker niet alleen mooi, maar ook fundamenteel en essentieel - want Sosan is geen dichter, hij is een ziener. Wat hij ook zegt draagt de poëzie van het oneindige in zich, maar dat is niet waar het om gaat. Wanneer een verlicht persoon spreekt, is alles wat hij zegt poëzie en schoonheid. Precies zoals hij is, weerklinkt alles wat uit hem komt, draagt hem, de geur. Maar daar gaat het niet om. Verdwaal niet in de poëzie, want poëzie behoort tot de vorm en de waarheid is vormloos.

De manier waarop Sosan dingen zegt is mooi en poëtisch, maar onthoud, verdwaal niet in zijn poëzie. Verdwaal niet in de poëzie van de Upanishads, van de Gita, van de uitspraken van Jezus. Op zich is de vorm mooi, maar daar gaat het niet om. Onderzoek wat de inhoud is, niet de verpakking.

Voor de zoeker is de inhoud essentieel, en de inhoud begrijpen is hem worden - want er is geen waarheid voorbij begrip. In feite is begrijpen zelf de waarheid. Zeggen dat je door begrip de waarheid bereikt, is verkeerd, want er bestaat geen waarheid los van begrip. Begrijpen is de waarheid zelf. Als je begrijpt... ben je de waarheid geworden. De waarheid is niet ergens waar ze op jou wacht; het is door jouw begrip dat ze geopenbaard zal worden - geopenbaard in jou. Deze instructies van Sosan zijn voor de zoeker, en elk woord is heel erg betekenisvol.

LEVEN OP DE GROTE WEG IS GEMAKKELIJK NOCH MOEILIJK...

Altijd wanneer er een doel is, kan het gemakkelijk of moeilijk zijn. Het hangt ervan af waar je bent, hoeveel afstand er tussen jou en het doel ligt, of er een snelweg is of dat je gewoon over een bergpaadje moet reizen. Is de weg uitgestippeld, gemarkeerd of moet je je eigen weg vinden? Als er een doel is, zal het gemakkelijk of moeilijk zijn. Het hangt ervan af... of je het pad al eerder hebt bewandeld. Is de weg bekend? Dan zal het gemakkelijk zijn. Als de weg onbekend is, zal het moeilijk zijn. Ben je een goede reiziger? Je fysieke conditie, je mentale conditie zal het gemakkelijk of moeilijk maken. Maar waarheid is helemaal geen doel, dus hoe kan het gemakkelijk of moeilijk zijn? Er zijn mensen die zeggen dat de waarheid heel erg moeilijk is. Zij zeggen iets dat absoluut onwetend is. Er is een tegenovergestelde school die zegt: 'Waarheid is gemakkelijk - er is geen probleem. Gewoon begrijpen en het is gemakkelijk.' Ook zij zeggen iets dat niet juist is. En beide dingen kunnen door de mind begrepen worden. Moeilijk? - De mind kan technieken en manieren en middelen vinden, en het kan gemakkelijk gemaakt worden.

Drieduizend jaar geleden was reizen moeilijk. Nu is het bijna zo gemakkelijk als wat: je stapt gewoon in een vliegtuig en doet niets, alleen maar rusten. En tegen de tijd dat je thee hebt gedronken, heb je het doel bereikt. Als het doel moeilijk is, kan het gemakkelijk worden gemaakt. Dat is wat Maharishi Mahesh Yogi in het Westen blijft onderwijzen: dat hij een techniek heeft gevonden om met een straalmotor te vliegen. Als het doel moeilijk is dan zal het, natuurlijk, als je met een ossenkar reist, heel erg moeilijk zijn, en als je reist met een jet zal het gemakkelijk zijn. Maar is er een doel? Dat is de kern van de zaak. Als het een doel is, ergens ver weg, dan zijn er mogelijkheden om gemakkelijkere wegen, middelen, voertuigen te maken. Maar is het een doel?

Sosan zegt dat het geen doel is, dus hoe kan het dan moeilijk of gemakkelijk zijn? En als het geen doel is, hoe kan er dan een weg naartoe zijn? En als het geen doel is, hoe kunnen er dan methoden en technieken zijn om het te bereiken? Onmogelijk! Hij zegt dat het noch gemakkelijk noch moeilijk is, omdat het helemaal geen doel is.

LEVEN OP DE GROTE WEG IS GEMAKKELIJK NOCH MOEILIJK...

Wat is dan deze Grote Weg? Deze Grote Weg is je natuur - je bent het al! Daarom is het geen doel. Het zal niet iets in de toekomst zijn. Er is geen tijd voor nodig. Je bent er altijd al in geweest, het is al zo. Je bent bij het doel, je bestaat in het doel. Je kunt er niet uit bestaan, er is geen mogelijkheid om eruit te gaan. Hoeveel je ook rondwaalt, je kunt er niet uit. Waar je ook heengaat, je zult je Tao in je dragen. Het is je intrinsieke natuur. Het is niet overbodig, je kunt het niet opzij zetten en vergeten. Je bent er al omdat dat 'daar' HIER is. Je hoeft niet in de toekomst te kijken: je hoeft alleen maar hier te zijn en je vindt het. Zoek en je zult missen. Zoek niet, wees gewoon, en het is er. En je zult lachen omdat het er altijd is geweest - alleen omdat je het zocht miste je het, alleen omdat je zo gehaast was dat je niet naar binnen kon kijken.

LEVEN OP DE GROTE WEG
IS GEMAKKELIJK NOCH MOEILIJK,
MAAR ZIJ MET BEPERKTE ZIENSWIJZEN
ZIJN ANGSTIG EN BESLUITeloos:

HOE SNELLER ZE ZICH HAASTEN,
HOE LANGZAMER ZE GAAN,
EN VASTKLAMPEN KAN NIET BEPERKT WORDEN;
GEHECHT ZIJN AAN HET IDEE VAN VERLICHTING
IS ZELFS DWALEN.

LAAT DE DINGEN GEWOON HUN GANG GAAN
EN ER ZAL NOCH KOMEN NOCH GAAN ZIJN.

Jij bent de weg en jij bent het doel. En er is geen afstand tussen jou en het doel. Jij bent de zoeker en jij bent het gezochte. Er is geen afstand tussen de zoeker en de gezochte. Jij bent de aanbidder en jij bent de aanbedene. Jij bent de leerling en jij bent de meester. Jij bent het middel en jij bent het doel. Dit is de Grote Weg.

Het is altijd voor jou beschikbaar geweest. Op dit moment ben je erin. Word wakker en je bent erin. Ga slapen, je blijft erin, maar omdat je slaapt kun je het niet zien. En dan begin je te zoeken. Je bent als een dronkaard op zoek naar je eigen huis, vragend naar iets dat vlak voor je ogen is. Maar de ogen zijn niet helder - ze zitten vol met meningen, onderscheidingen, ze zitten vol met woorden en theorieën. Daarom is je blik wazig, anders ligt alles wat je zoekt vlak voor je.

Hindoes hebben een methode om naar het puntje van de neus te kijken: gewoon stil zitten en naar het puntje van de neus kijken en niets doen. Mensen lachen erom, want wat een dwaasheid! Wat bereik je ermee? Maar ze zien de betekenis ervan niet. Hindoes zeggen dat het vlak voor je is, net als het puntje van je neus. Wees stil en kijk naar het puntje van de neus en raak niet verstrikt in

gedachten... en plots is het er - net als het puntje van de neus, altijd voor je.

En dit is de schoonheid van het puntje van de neus: waar je je ook beweegt, het is altijd voor je. Als je naar rechts gaat, is het er; als je verkeerd gaat, is het er. Wees een zondaar, het is voor je; wees een heilige, het is voor je. Wat je ook doet - ga op je hoofd staan, in SHIRSHASAN - het is daar voor je. Val in slaap, het is er; wees wakker, het is er.

Dit is de betekenis van het kijken naar het puntje van de neus, want wat je ook doet, je kunt het nergens anders plaatsen dan vooraan. Zodra je beweegt, is het al verplaatst. Door gewoon naar het puntje van je neus te kijken, zul je begrijpen dat de waarheid vlak voor je ligt. Waar je ook beweegt, ze beweegt met je mee; waar je ook gaat, ze gaat met je mee. Je kunt het niet missen, dus is er geen sprake van het te vinden. Begrijpen dat je het NIET gemist hebt... Maar kijk: normaal kijk je nooit naar het puntje van je neus, want je kijkt naar andere dingen, je bent geïnteresseerd in andere dingen. Je kijkt nooit naar het puntje van je neus.

Hindoes hebben een andere prachtige theorie. Ze zeggen dat wanneer iemand naar het puntje van zijn neus begint te kijken, zijn dood nabij is, binnen zes maanden zal hij sterven. Wanneer iemand het begint te zien zonder te proberen het te zien - wat hij ook doet, hij blijft het puntje van zijn neus zien - zal hij binnen zes maanden sterven.

Het heeft iets in zich. Omdat je je pas bewust wordt van het puntje van je neus wanneer al je verlangens, alle objecten van verlangen, zinloos zijn geworden. Je hebt geen energie meer om in verlangens te gaan, de dood is nabij. Je bent zo energieloos, alle vitaliteit is verdwenen. Je kunt je ogen niet bewegen, je kunt niet achter verlangens en doelen aanrennen... het leven ebt weg. Op het laatste moment blijft er niets anders over dan naar het puntje van je neus te kijken. Eén betekenis.

Een andere betekenis, nog groter, en dat is: wanneer iemand naar het puntje van zijn neus kan kijken, sterft hij aan deze wereld. Een nieuwe geboorte - omdat hij met helderheid voor zich heeft gekeken. Deze wereld verdwijnt, dit leven verdwijnt. Hij is dood voor zover het zijn oude wezen betrof. Hij is een nieuw wezen, het is een wedergeboorte. Nu is er geen komen en gaan. Hij heeft het bereikt. Gewoon door naar het puntje van zijn neus te kijken? Ja, want waar het helemaal om gaat is: hoe kijk je naar voren en niet opzij. Omdat de waarheid voor je ligt, het kan niet anders. Het is noch gemakkelijk noch moeilijk.

Het is geen kwestie van inspanning, dus hoe kan het gemakkelijk of moeilijk zijn? Het is een kwestie van ontwaken, geen kwestie van inspanning. Het is geen kwestie van iets doen. Als je iets doet, zul je het verliezen, omdat je opgaat in het doen. Als je iets doet, zal het gemakkelijk of moeilijk zijn.

Het is een kwestie van niet-doen. Hoe kan niet-doen gemakkelijk of moeilijk zijn? Niet-doen staat volledig buiten de wereld van het doen. Het is gewoon zijn! Hoe kan zijn moeilijk of gemakkelijk zijn? Zijn is gewoon zijn. Dat is de Grote Weg. De hele inspanning is om het puntje van de neus te leren kennen en te zien, gewoon om met heldere ogen voor je uit te kijken.

... MAAR ZIJ MET BEPERKTE ZIENSWIJZEN
ZIJN ANGSTIG EN BESLUITELOOS:

HOE SNELLER ZE ZICH HAASTEN,
HOE LANGZAMER ZE GAAN...

Het lijkt tegenstrijdig, maar het overkomt iedereen. Dit is wat er met jou is gebeurd. Hoe sneller je gaat, hoe langzamer je bent. Waarom? Omdat je gaat zonder voor je uit te kijken, en het doel is daar! Hoe sneller je gaat, hoe sneller je afdwaalt.

Als iemand naar je snelheid kijkt, ben je snel, maar als iemand kijkt naar wat je misloopt, ben je langzamer. Hoe sneller je gaat, hoe langzamer. Ga nergens naartoe! Wees gewoon hier - en onmiddellijk bereik je het. Je hoeft geen ruimte af te leggen en geen tijd te overbruggen. Wees

gewoon hier! Maak van nu en hier je enige mantra, en je hebt niets anders nodig. Wees nu en hier. Ga nergens heen, snel of langzaam.

Het gebeurde eens: een kleine jongen kwam heel erg laat op school. Hij kwam altijd te laat. De lerares was erg boos en zei: 'Alweer? Je bent weer te laat en nog later dan gisteren! En ik heb het zo vaak tegen je gezegd. Je luistert niet!'

De jongen zei: 'Maar er was een groot probleem. Het regent buiten, ziet u, en de weg was zo glad van de modder dat ik één voet in de richting van de school zette en twee achteruit gleeed. Het was zo glad dat hoe sneller ik probeerde te lopen, hoe langzamer ik ging. In feite ging ik de andere kant op: één stap vooruit en twee achteruit.'

De leraar zei: 'Je bent heel slim, maar hoe ben je hier dan gekomen?'

De jongen zei: 'Ik begon gewoon naar mijn huis te lopen, zo ging het.'

Jij bevindt je ook op een gladde weg waar de snelheid afneemt naarmate je sneller gaat - omdat je weggaat. Als iemand naar het doel kijkt, ga je de verkeerde kant op. Jouw snelheid is gevaarlijk, het is tegen het doel, want er is GEEN snelheid nodig. Je moet gewoon stoppen en kijken.

Mensen komen naar me toe en zeggen: 'Wanneer krijgen we verlichting? Wanneer?'

Als ik zeg 'nu' kunnen ze me niet geloven. En ik zeg je, nu. Als je DIT nu mist, dan een ander nu, maar altijd nu. Er is geen andere tijd.

WANNEER het gebeurt, gebeurt het in het nu, en wanneer het ook gebeurt, gebeurt het in het hier. Hier en nu zijn geen twee woorden, net zoals tijd en ruimte geen twee woorden zijn. Einstein gebruikte een nieuwe term: 'ruimtetijd'. Hij maakte één woord van twee, 'ruimtetijd', omdat hij wetenschappelijk ontdekte dat tijd niets anders is dan de vierde dimensie van ruimte, dus het was niet nodig om twee woorden te gebruiken.

En hier en nu zijn ook geen twee woorden. Duizenden jaren voor Einstein wisten mystici als Sosa dat al. Het is 'nu-hier'. Deze twee woorden moeten samengevoegd worden, ze zijn één, want nu is niets anders dan een dimensie van hier - de vierde dimensie. Nu-hier' is één woord.

En wanneer het ook gebeurt, het zal gebeuren in het nu-hier. Het kan nu gebeuren, je hoeft niet te wachten! Maar je bent besluiteloos en angstig, dat creëert het probleem.

Wat heeft angstig zijn voor betekenis? Wat is de situatie van binnen wanneer je angstig bent? Je wilt het en je wilt het ook niet. Dit is de situatie van een angstige mind: hij wil gaan en hij wil niet gaan omdat hij bang is. Hij wil wel maar hij is niet zeker, besluiteloos.

Jezus gebruikte altijd het woord 'angst', vele malen, tegen geloof. Hij gebruikte nooit 'ongeloof', 'wantrouwen' tegen geloof; hij gebruikte altijd het woord 'angst' tegen geloof. Hij zei dat zij die niet bang zijn, trouw worden, want geloof is beslissen. Geloof is een beslissing, een totale beslissing. Je gaat er helemaal in, het is een vertrouwen, zonder iets achter te houden, onvoorwaardelijk. Je kunt het niet terugnemen. Als je er totaal ingegaan bent, wie zal het dan terugnemen?

Geloof is absoluut. Als je erin gaat, ga je erin. Je kunt er niet uit komen - wie zal eruit komen? Er staat niemand achter je die je terug kan trekken. Het is een sprong in de afgrond, en Jezus heeft helemaal gelijk om angst het antoniem van geloof te maken. Niemand heeft dat ooit gedaan. Maar hij heeft absoluut gelijk, want hij houdt zich niet bezig met de uiterlijke taal, maar met de taal van de innerlijke mens.

Het is angst die je niet in staat stelt om in geloof te gaan. Het is niet ongelooft, onthoud dat, het is niet ongelooft dat je verhindert om in geloof te gaan, het is angst.

Natuurlijk rationaliseer je je ongelooft, je angst. Je verbergt het in woorden en je zegt: 'Ik ben sceptisch, ik twijfel. Hoe kan ik in beweging komen als ik niet helemaal overtuigd ben?'

Maar kijk diep in jezelf en je zult angst vinden.

Angst betekent dat de helft van jou wil gaan en de andere helft niet. De ene helft wordt aangetrokken door het onbekende, heeft de roep, de aanroeping gehoord; en de andere helft is bang voor het onbekende en houdt vast aan het bekende. Omdat bekend bekend is, zit er geen

angst in.

Je doet iets; dat iets is bekend geworden. Als je nu een nieuwe baan wilt zoeken, een nieuw levenspatroon, nieuwe gewoontes, een nieuwe stijl, dan klampt de helft van jou zich vast aan het bekende en zegt: 'Niet bewegen! Wie weet is het nog erger dan dit. En als je eenmaal weg bent, kun je niet meer terug.' Dus de helft zegt: 'Klamp je vast!'

Deze helft behoort tot het verleden, omdat het verleden bekend is, het geheugen. En de andere helft is altijd opgewonden, voelt de roep om verder te gaan op het onbekende pad door het onbekende - omdat iets nieuws extatisch zal worden.

Dit is de angst. Je bent verdeeld. Angst verdeelt je en als je verdeeld bent, is er besluiteloosheid. Je zet één stap naar het onbekende, de andere stap blijft in het verleden, in het graf van het verleden. En dan zit je vast, want niemand kan bewegen met één stap, met één been, één voet - niemand kan bewegen. Je moet er met beide vleugels in gaan, met beide delen. Alleen dan kun je bewegen. Als je niet vastberaden bent, zit je vast - en iedereen zit vast. Dat is het probleem, dat is de angst. Je zit vast en je kunt niet bewegen, en het leven stroomt verder en je bent als een rots geworden, geblokkeerd, een gevangene van het verleden.

... MAAR ZIJ MET BEPERKTE ZIENSWIJZEN
ZIJN ANGSTIG EN BESLUITELOOS:

HOE SNELLER ZE ZICH HAASTEN,
HOE LANGZAMER ZE GAAN...

Heel hun leven is tegenstrijdig. Ze doen iets met de ene hand en maken het meteen weer ongedaan met de andere - besluiteloos. Aan de ene kant hou je van iemand, aan de andere kant haat je iemand. Aan de ene kant creëer je liefde, aan de andere kant zaai je haat. En je ziet nooit wat je doet.

Gisteravond nog sprak ik met iemand over een verborgen klooster in Bokhara. Gurdjieff heeft minstens zes jaar in dat klooster gewoond. Hij leerde veel technieken van die soefi school. Een van hun technieken wordt nog steeds gebruikt in dat klooster.

Die techniek is heel mooi. Wanneer iemand het klooster binnenkomt, discipel wordt, krijgt hij een plaquette, een bord. Op de ene kant staat geschreven: 'Ik ben negatief, neem me alsjeblieft niet serieus.' Als ik iets verkeerd zeg, zeg ik het niet echt tegen jou. Want ik ben negatief, en ik zit vol haat, woede, depressie. En als ik iets doe, is dat vanwege MIJN negativiteit, niet omdat jij het mis hebt.

Op de andere kant van de plaquette staat geschreven: 'Ik ben positief ik ben liefdevol, aanhankelijk, neem me alsjeblieft niet serieus.' Als ik zeg dat je mooi bent, zeg ik niets over jou - ik voel me high.

En wanneer iemand voelt dat zijn stemming verandert, verandert hij zijn plaquette; hij zet de goede kant op, wat hij ook is. En daardoor gebeuren er veel dingen, want niemand neemt hem serieus. Mensen moeten lachen, omdat hij negatief is.

Als iemand zich misselijk voelt en overgeeft, oké! Hij kotst niet over je heen, hij gooit niets over je heen. Hij gooit er iets uit, iets waar hij last van heeft. En alleen wanneer deze verdeeldheid stopt en de discipel bij de meester komt en zegt 'ik ben geen van beide. Nu ben ik noch negatief noch positief, alles is weggezaakt en mijn beide vleugels zijn één geworden, nu ben ik één,' alleen dan wordt de plaquette weggehaald.

Zodra die plaquette wordt weggehaald is het moment van verlichting. Dan ben je heel. Anders spreek je jezelf altijd tegen en dan voel je ellende en angst en denk je: 'Wat gebeurt er met me?' Er gebeurt niets met je! Aan de ene kant doe je iets goed, aan de andere kant doe je onmiddellijk iets verkeerd - onmiddellijk, om de andere kant te vernietigen die vooruit is gegaan, omdat je

besluiteloos bent, je bent verdeeld.

Een deel van je klampt zich vast aan de oude gewoontes, een ander deel wil naar het onbekende. Een deel wil zich vastklampen aan de wereld, een ander deel wil een vogel worden en de onbekende hemel van de goddelijkheid, of de goddelijkheid van het bestaan binnengaan. Dan zit je vast.

Probeer dit te zien. Het is moeilijk omdat je nooit geprobeerd hebt het te zien, anders is het helemaal niet moeilijk. Het is noch moeilijk noch gemakkelijk. Zie gewoon wat je met jezelf en met anderen doet.

Wat je ook halfslachtig doet, zal je ellende brengen. Als je vastzit, zul je vallen en in de hel terechtkomen. De hel is een plaats waar mensen vastzitten en de hemel is een plaats waar iedereen in beweging is, niet bevroren. De hel is een plek waar geen vrijheid is, de hemel is vrijheid.

Hindoes noemen de ultieme staat MOKSHA, absolute vrijheid. Niemand zit ergens vast; drijvend als een vrije rivier, een vogel in vlucht, oneindige hemel rondom, nergens aan gebonden.

Osho: Hsin Hsin Ming - The Book of Nothing #6.